

Žaliosios renovacijos strateginės kryptys

Europos žaliojo kurso įgyvendinimas, „Fit for 55“ paketas, nacionaliniai sprendimai

Dainius Čergelis

Statybos ir teritorijų planavimo politikos grupės vadovas, Aplinkos ministerija

Veikiame ES kontekste

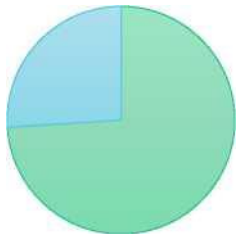
2021 m. gruodžio 15 d. Europos Komisija
pateikė pasiūlymą dėl naujos redakcijos
Pastatų energinio naudingumo direktyvos
(COM(2021) 802 galutinis) kartu su
atnaujinta Ilgalaikių renovacijos strategijų
analize (SWD(2021) 365 final/2)

“FIT FOR 55” paketas – su energetika susijusių teisės
aktų pakeitimai, kitos iniciatyvos, kad Europos Sąjungoje
2030 metais būtų išmesta 55% mažiau šESD lyginant su
1990 metais.

ES pastatų fondas

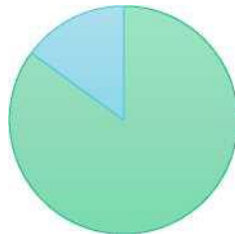
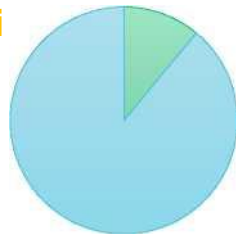
24 mlrd. m² ploto, iš kurių -
74 % gyvenamosios paskirties

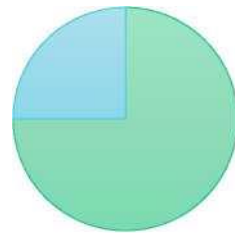
Apie **186 mln.** gyvenamųjų
pastatų yra **nuolat apgyvendinti**

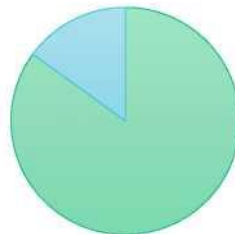
Kasmet tam tikru mastu **tvarkoma iki**
11 % esamų pastatų; svertinis
renovacijos (energinis efektyvumas)
apimčių rodiklis – tik **1 %**

85 % esamų ES būstų buvo
pastatyti iki **2000 m.**

... **75 %** pasižymi žemu
energinis naudingumu...

... **2050 m.** dar bus **> 85 %**
esamų pastatų

PEND peržiūros tikslai

- Klimato politikos tikslo įgyvendinimo planas: iki 2030 m. ES turėtų **14 %** sumažinti pastatų galutinės energijos suvartojimą ir **18 %** sumažinti energijos suvartojimą šildymui ir vėsinimui.
- Renovacijos banga siekiama iki 2030 m. padvigubinti renovacijos tempus ir skatinti esminę renovaciją.

Dvejopas tikslas

→ Prisidėti iki 2030 m. sumažinant pastatų išmetamą šESD kiekį ir galutinės energijos suvartojimą.

→ Nustatyti ilgalaikę pastatų ūkio atnaujinimo viziją ir užtikrinti neutralumą klimatui iki 2050 m.

PEND projektas kinta derybose, tačiau ambicija išlieka

- Nacionaliniai renovacijos planai, minimalūs pastatų energinio naudingumo standartai, pastatų ūkio energinio efektyvumo didinimo „trajektorija“, kita.
- Apibrėžtys (2 straipsnio 19 dalis):
 - ~~esminė renovacija – renovacija, kuria pastatas pertvarkomas;~~
 - ~~➤ iki 2030 m. sausio 1 d. – į beveik nulinės energijos pastatą;~~
 - ~~➤ nuo 2030 m. sausio 1 d. – į nulinės emisijos pastatą;~~
 - renovacija, kuria pasiekiami bent 60 % pirminės energijos sutaupymai.
- Esminė renovacija kol kas nebūtų privaloma, tačiau valstybės narės turės teikti jai didesnę paramą.
- Ambicija tik didės. Tikslas – klimatui neutralus pastatų ūkis iki 2050 m.

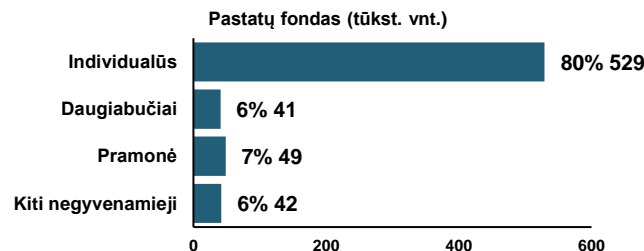
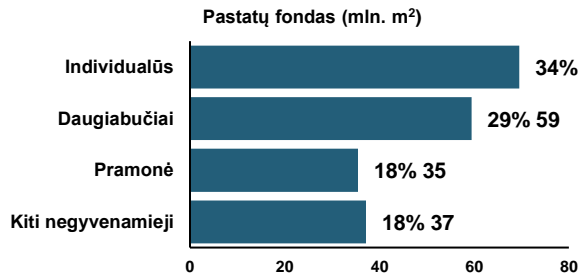
ILGALAIKĖ RENOVACIJOS STRATEGIJA TIKSLAS IKI 2050 m.

YPAČ
EFEKTYVIAI
VARTOJAMA
ENERGIJA

NEPRIKLAU-
SOMYBĖ NUO
IŠKASTINIO
KURO

SĄLYGOS
PERĖJIMUI
PRIE NZEB

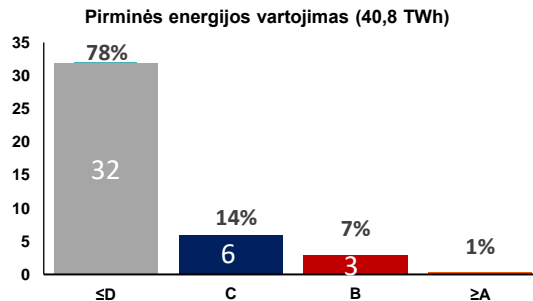
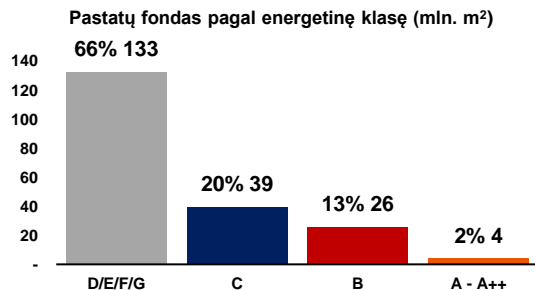
PASTATŲ FONDAS

- 660 tūkst. pastatų;
- 201 mln. m² bendras plotas;
- 64% gyvenamoji paskirtis;
- Tik 2% viešojo nuosavybės;
- 85% pastatų pastatyta iki 1992 m.

PASTATŲ FONDO ENERGIJOS VARTOJIMAS

- 66% žemesnės nei C klasės;
- 85% žemesnės nei B klasės;
- A++ klasė ~ 640 pastatų;
- 40,8 TWh/metų pirminės energijos vartojimas;
- 5,3 mtCO₂/metus;
- 78 % visos pastatų fondo pirminės energijos vartoja D ir žemesnės energinio naudingumo klasės pastatai.

Lietuvos ilgalaikė pastatų renovacijos strategija

2020

Pirminė energija

40,8 TWh

Pirminė energija
iš iškastinio kuro

26,4 TWh

CO₂ emisijos

5,3 mtCO₂

2050

(su energetikos sektoriaus pokyčiais)

>-70%

>11,9 TWh

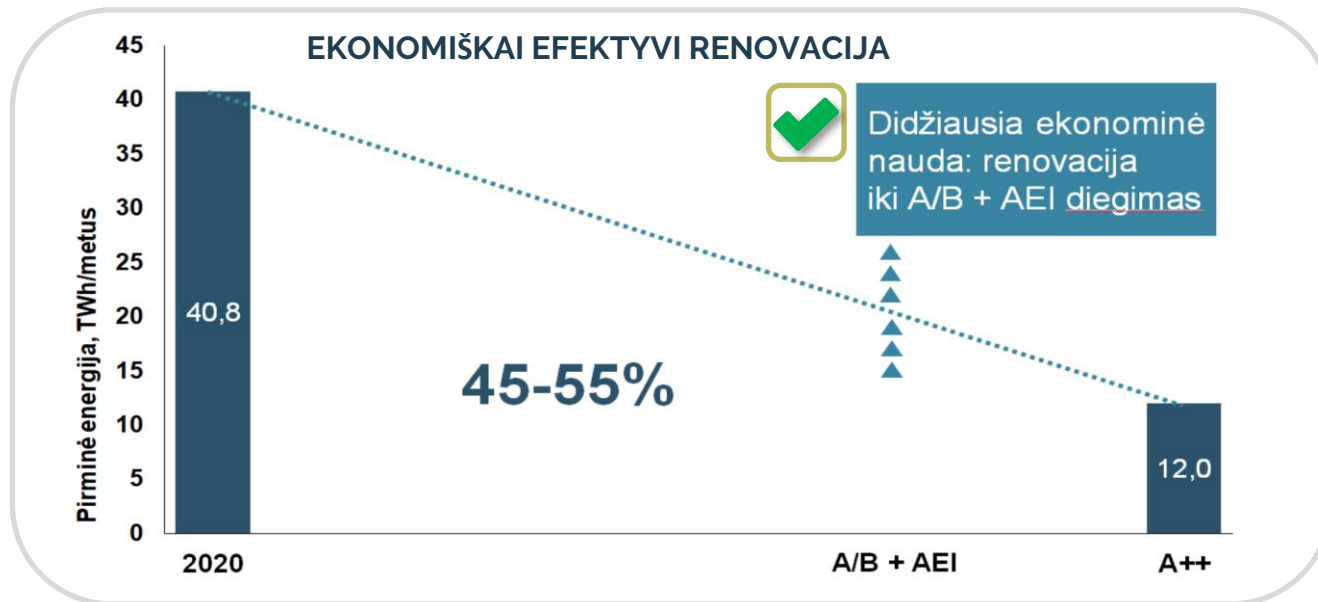
>-90%

>2,1 TWh

-100%

0 mtCO₂

Lietuvos ilgalaikė pastatų renovacijos strategija

Planuojamos ar įgyvendinamos finansinės paramos priemonės

-
- A decorative horizontal bar consisting of a teal segment followed by an orange segment is positioned above the list.
- ✓ Daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas („mažoji renovacija“) – 4 mln. Eur (2022-07-28 - 2023-07-27);
 - ✓ Modernizavimo fondo kompensacinės išmokos savivaldybių viešiesiems pastatams atnaujinti – 20 mln. Eur (2022-07-30 - 2022-12-31);
 - ✓ Fizinių asmenų vienbučių/dvibučių pastatų atnaujinimas modernizavimas – 10 mln. Eur (paraiškų teikimas baigtas);

Planuojamos

- ✓ Saulės elektrinių įrengimo daugiabučiuose skatinimas – 3 mln. Eur (2022-10);
- ✓ Privačių juridinių negyvenamųjų pastatų atnaujinimas (modernizavimas) - 2 mln. Eur (2022-11).

**EKONOMIKOS GAIVINIMO IR
ATSPARUMO DIDINIMO PLANAS
„NAUJOS KARTOS LIETUVA“**

ŠESD mažinimas ir jį „užrakinant“,
renovacijos proceso greitis,
masiškumas

„ORGANINĖ RENOVACIJA“

- Sukurti serijinės skydinės (industrinės) renovacijos atsinaujinančių organinių medžiagų pagrindu gamybos pajėgumus. Kvietimai paramai – 2023 m. I ketvirtis. 50 mln. Eur;
- Įgyvendinti 8 pilotinius (4 daugiabučiai+4 visuomeninės paskirties) demonstracinius serijinės skydinės (industrinės) renovacijos atsinaujinančių organinių medžiagų pagrindu projektus (+BIM, LCA). Kvietimai – 2023 m. I ketvirtis. 10 mln. Eur;
- Paskata daugiabučių renovacijai naudojant serijinės skydinės (industrinės) renovacijos sprendimus. >150 mln. Eur.

DAUGIABUČIŲ NAMŲ ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PARAMOS IR JOS TEIKIMO REIKALAVIMAI, JŲ PERŽIŪRA

-
- ✓ Sudėtinga geopolitinė situacija ir aukštos energijos kainos skatina didinti ambicijas pastatų energinio efektyvumo srityje;
 - ✓ Pasiūlymas dėl naujos redakcijos Pastatų energinio naudingumo direktyvos (PEND). Europos žaliojo kurso įgyvendinimas ir „Fit for 55“ paketas;
 - ✓ 2019 m. gegužės 8 d. EK rekomendacijos (ES) 2019/786 dėl pastatų renovacijos ir reikalavimai 2021-2027 m. ES fondų investicijų programos reikalavimai – didesnis energinis efektyvumas;
 - ✓ Ribotos paramos teikimo valstybės biudžeto lėšomis daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) galimybės;
 - ✓ 2022 m. birželio 30 d. priimtas Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo Nr. I-2455 3 straipsnio pakeitimo įstatymas.

DAUGIABUČIŲ NAMŲ ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PARAMOS IR JOS TEIKIMO REIKALAVIMŲ PERŽIŪRA

Vyriausybės 2009 m. gruodžio 16 d. **nutarimo Nr. 1725** „Dėl **Valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) teikimo ir daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) projektų įgyvendinimo priežiūros taisyklių** patvirtinimo ir daugiabučio namo atnaujinimo (modernizavimo) projektui įgyvendinti skirto kaupiamąjo įnašo ir (ar) kitų įmokų didžiausios mėnesinės įmokos nustatymo“ **pakeitimo projektas tikslinimas po pastabų, pasiūlymų.**

DAUGIABUČIŲ NAMŲ ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PARAMOS IR JOS TEIKIMO REIKALAVIMŲ PERŽIŪRA, TOBULINIMAS

- ✓ Siūloma nustatyti reikalavimą pasiekti ne mažesnę kaip B (vietoje ankstesnės C) pastato energinio naudingumo klasę, kur ir kai ekonomiškai pagrįsta skatinant A energinio naudingumo klasės reikalavimų įgyvendinimą;
- ✓ Siūloma diferencijuoti valstybės paramos $\leq 30\%$ (subsidijos) dydį, priklausomai nuo pasiektos pastato energinio naudingumo klasės ($\geq B$) ir (ar) **jas apibrėžiančių techninių parametų** ir numatant atitinkamą pereinamąjį laikotarpį paramos (2022 – 2024, 2025 m.) intensyvumo mažinimui minimalius rodiklius atitinkančiai B energinio naudingumo klasei;
- ✓ Išlaikyti tas pačias lengvatinio kredito sąlygas ir paramą „minkštajai“ daliai.

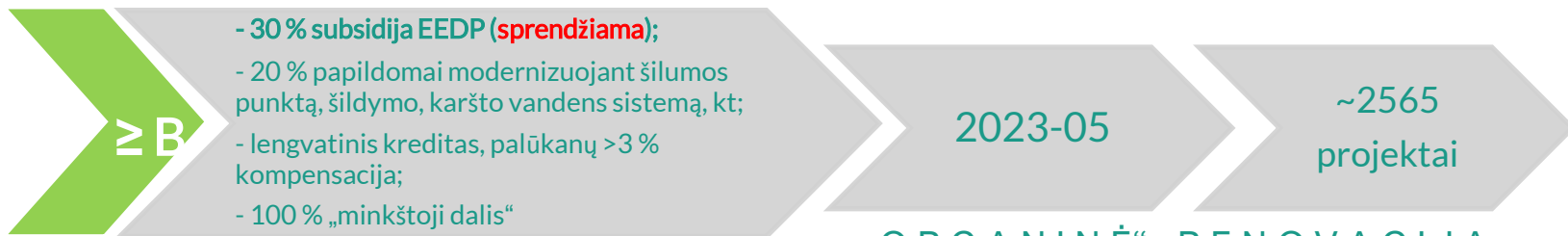
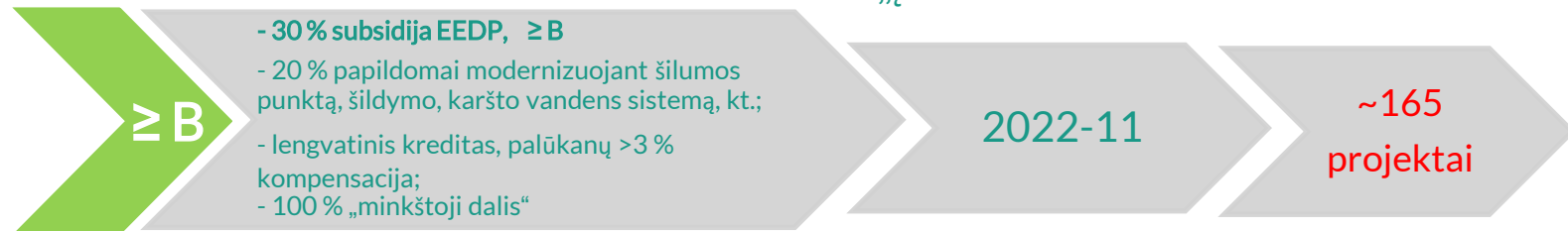
DAUGIABUČIŲ NAMŲ ATNAUJINIMO (MODERNIZAVIMO) PARAMOS IR JOS TEIKIMO REIKALAVIMŲ PERŽIŪRA, TOBULINIMAS

- ✓ Siūloma patikslinti energinio efektyvumo didinimo priemonėms (EEDP), kurioms taikoma papildoma parama, didinant subsidijos dydį nuo 10 iki 20 % (vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas);
- ✓ Siūlomą išplėsti valstybės paramos apmokėjimo būdų sąrašą ir pritaikyti įvairūs avansinio mokėjimo, sąskaitų ir (ar) kompensavimo apmokėjimo būdai;
- ✓ Investicijų planai rengiami ir teikiami APVA per Aplinkos projektų valdymo informacinę sistemą (APVIS).

PLANUOJAMI KVIETIMAI

- „ĮPRASTINĖ“ RENOVACIJA -

- „ORGANINĖ“ RENOVACIJA -

Dėkoju už dėmesį

renovacija@am.lt